

Функціональний аналіз

Домашня робота №7

Кельса Данило
група К-22

29 квітня 2020 р.

Задача 263

Нехай $(X, \|\cdot\|)$ - скінченновимірний нормований лінійний простір. Нехай $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ - базис X . Тоді для довільного $x \in X$ існує єдиний вектор $(a_1, a_2, \dots, a_n) \in \mathbb{R}^n$ такий, що $x = \sum_{i=1}^n a_i e_i$.

Визначимо лінійні функціонали $f_i : X \mapsto \mathbb{R}$, $i = 1, 2, \dots, n$ наступним чином:

$$f_i(x) = f_i \left(\sum_{i=1}^n a_i e_i \right) = a_i$$

Тоді кожен $f_i \in X^*$, і функціонали f_i утворюють базис X^* .

Визначимо на X норму $\ell_1 : \|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |f_i(x)|$. Відомо, що в скінченновимірному просторі всі норми еквівалентні, тому збіжність в одній нормі буде означати збіжність в усіх.

Нехай $(x_n) \subset X$, $x_n \rightharpoonup x$, тоді за означенням $f_i(x_n) \rightarrow f_i(x)$, $i = 1, \dots, n$, тобто $|f_i(x_n) - f_i(x)| \rightarrow 0$, звідки $\|x_n - x\|_1 = \sum_{i=1}^n |f_i(x_n) - f_i(x)| \rightarrow 0$, а отже $x_n \rightarrow x$. ■

Задача 269

$\implies$ Нехай $x_n = (\xi_k^{(n)}) \rightharpoonup x$. За теоремою 12.1 будь-яка слабко збіжна послідовність обмежена за нормою, тому виконується умова (1). За означенням слабкої збіжності $\forall f \in (\ell_p)^* : f(x_n) \rightarrow f(x)$, тому визначимо лінійні оператори:

$$f_i(x) = \xi_i, \quad x \in \ell_p, \quad i \in \mathbb{N}$$

Так як $f_i(x_n) \rightarrow f_i(x)$, то виконується покоординатна збіжність, тобто умова (2).

$\Leftarrow$ Нехай x_n - послідовність, обмежена деякою константою M і покоординатно збіжна. Визначимо $S = \{f_i \in (\ell_p)^*, i \in \mathbb{N}\}$, де f_i визначаються аналогічно першій частині доведення. Для довільного $g \in \text{span} S$ виконується $g = \sum_{k=1}^m \alpha_k f_k$. Тому очевидно, що $g(x_n) \rightarrow g(x)$ як лінійна комбінація f_i . Далі візьмемо довільний $g \in (\ell_p)^* = \text{cl}(\text{span} S)$,

тоді $g = \lim_{k \rightarrow \infty} g_k$ для деякої послідовності $(g_k) \subset \text{span}S$. Зафіксуємо довільне $\varepsilon > 0$. Так як $g = \lim_{k \rightarrow \infty} g_k$, то існує таке $K \in \mathbb{N}$, що $\|g - g_k\| \leq \varepsilon$ для всіх $k > K$. Тоді

$$\begin{aligned} |g(x_n) - g(x)| &\leq |g(x_n) - g_k(x_n)| + |g_k(x_n) - g_k(x)| + |g_k(x) - g(x)| \leq \\ &\leq \|g - g_k\| \|x_n\| + |g_k(x_n) - g_k(x)| + \|g_k - g\| \|x\| \leq \\ &\leq \varepsilon M + |g_k(x_n) - g_k(x)| + \varepsilon \|x\| \end{aligned}$$

Спрямувавши $n \rightarrow \infty$, отримаємо

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} |g(x_n) - g(x)| \leq \varepsilon M + \lim_{n \rightarrow \infty} |g_k(x_n) - g_k(x)| + \varepsilon \|x\|$$

Так як $g_k \in \text{span}S$, то $\lim_{n \rightarrow \infty} |g_k(x_n) - g_k(x)| = 0$. Тоді

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} |g(x_n) - g(x)| \leq \varepsilon M + \varepsilon \|x\|$$

Так як $\varepsilon > 0$ довільне, то $\limsup_{n \rightarrow \infty} |g(x_n) - g(x)| = 0$, що еквівалентно $\lim_{n \rightarrow \infty} |g(x_n) - g(x)| = 0$, тобто $\lim_{n \rightarrow \infty} g(x_n) = g(x)$. так як $g \in (\ell_p)^*$ довільне, то $x_n \rightarrow x$. ■

Задача 270

1. $H = L_2([0, 1])$, $x_n(t) = \sqrt{n} \cdot \chi_{[0, 1/n]}(t)$ Послідовність x_n поточково збігається до $x \equiv 0$, тому ця функція є "кандидатом" на слабку і сильну збіжність.

$$\|x_n\|_{L_2}^2 = \int_0^1 |x_n(t)|^2 dt = \int_0^{1/n} n dt = n \cdot \frac{1}{n} = 1$$

Отже, $\|x\|_{L_2} = 0 \neq 1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \|x_n\|_{L_2}$, тому $x_n \not\rightarrow x$.

Дослідимо на слабку збіжність. Для цього потрібно перевірити дві умови:

- 1) $\exists C > 0 \forall n \geq 1 : \|x_n\| \leq C$
- 2) $\forall \tau \in [0, 1] : \int_0^\tau x_n(t) dt \rightarrow \int_a^\tau x(t) dt, n \rightarrow \infty$

Очевидно, перша умова виконується, бо $\forall n \in \mathbb{N} : \|x_n\| = 1$.

Перевіримо другу умову. $\forall \tau \in (0, 1] \exists N \in \mathbb{N} \forall n \geq N : \frac{1}{n} < \tau$, тому при $n \geq N$:

$$\int_0^\tau x_n(t) dt = \int_0^{1/n} \sqrt{n} dt = \frac{1}{\sqrt{n}} \rightarrow 0 = \int_0^\tau x(t) dt$$

Отже, $x_n \rightharpoonup x$.

2. $H = L_2([0, 1])$, $x_n(t) = 2n(1 - nt) \cdot \chi_{[0, 1/n]}(t)$

$$\begin{aligned} \|x_n\|_{L_2}^2 &= \int_0^1 |x_n(t)|^2 dt = \int_0^{1/n} 4n^2(1 - nt)^2 dt = 4n^2 \int_0^{1/n} (1 - 2nt + n^2 t^2) dt = \\ &= 4n^2 \left(t - nt^2 + \frac{n^2}{3} t^3 \right) \Big|_0^{1/n} = 4n^2 \left(\frac{1}{n} - \frac{n}{n^2} + \frac{n^2}{3} \cdot \frac{1}{n^3} \right) = \frac{4n}{3} \end{aligned}$$

Отже, $\|x_n\|_{L_2} = \frac{2\sqrt{n}}{\sqrt{3}} \rightarrow \infty$, тому $x_n \not\rightarrow x \implies x \not\rightarrow x$.

Задача 271

Доведемо спочатку, що слабо відкрита множина є відкритою. Слабка топологія є найменшою топологією, що в ній кожен елемент спряженого простору є неперервним. Так як кожен такий елемент є неперервним в топології, утвореній нормою, то, очевидно, вона є відкритою. Звідси, якщо A - слабо замкнена множина, то A^c - слабо відкрита, а тому відкрита, тому A - замкнена. ■

Задача 272

Нехай Y - лінійний підпростір банахового простору X . Розглянемо $Y^0 = \{f \in X^* : f|_Y = 0\} \subseteq X^*$. Доведемо, що

$$Y = \bigcap_{f \in Y^0} \ker f$$

З одного боку, $Y \subseteq \ker f$ для кожного $f \in Y^0$, тоді $Y \subseteq \bigcap_{f \in Y^0} \ker f$.

З іншого боку, нехай $x \in X \setminus Y$. За наслідком з теореми Хана-Банаха відомо, що існує $f \in X^*$ такий, що $f(x) = 1$ і $f|_Y = 0$. Тоді $x \notin \ker f$, звідки робимо висновок, що $\bigcap_{f \in Y^0} \ker f \subseteq Y$.

Далі, зауважимо що для $f \in X^*$ $\ker f$ - слабо замкнена множина, як прообраз $\{0\}$ слабо неперервною функцією f . Отже, Y - слабо замкнена множина як перетин слабо замкнених множин. ■